

Het Hogeland College

Programma van Toetsing en Afsluiting

2024-2025 VWO 5

Inleiding

In dit document vind je het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2024-2025. Tezamen met het examenreglement vormt het PTA het spoorboekje voor het schooljaar 2024-2025. In het examenreglement staan de algemene regels met betrekking tot (school)examens, de inhaal/herkansingsregeling en de slaag/zakregeling. Voor alle herkansingen geldt dat de vorm gelijk is aan de oorspronkelijke toets. Voor vwo 5 geldt specifiek:

- De leerling van vwo 5 heeft recht op in totaal vier herkansingen van toetsen die in het betreffende cursusjaar worden afgenomen. Er zijn herkansingsmomenten na elke lesperiode. De leerling mag alleen toetsen uit de direct voorafgaande periode herkansen, met een maximum van één herkansing per periode.
- Als toetscijfer voor het betreffende schoolexamen geldt het hoogst door de kandidaat behaalde cijfer.
- In het PTA staat aangegeven welke toetsen herkansbaar zijn.

In het PTA staat vermeld in welke periode een onderdeel wordt afgenomen, wat het gewicht is van het onderdeel, de tijdsduur, de wijze van afname, of de toets herkanst mag worden, en een inhoudelijke omschrijving met aangegeven domeinen. Deze domeinen zijn onderverdeeld in twee kleuren. In rood zijn de domeinen aangegeven die verplicht tot het schoolexamen (SE) behoren. In blauw zijn de domeinen aangegeven die niet verplicht tot het SE behoren, maar die wel getoetst worden omdat deze domeinen bijvoorbeeld ook in het CSE worden getoetst. Al deze domeinen zijn terug te vinden in de syllabus van het vak, waar je een uitgebreidere omschrijving kan vinden.

Het eindcijfer van het SE wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle schoolexamenonderdelen, zoals vermeld in het examenreglement.

Bij alle schoolexamens mag je gebruikmaken van alle hulpmiddelen die bij het eindexamen van dat vak ook zijn toegestaan, tenzij anders vermeld.

Eveneens vind je bij een aantal vakken inleverdata. Deze inleverdata zijn deadlines waaraan gehouden moet worden. Mocht een deadline niet gehaald worden dan is de volgende procedure van kracht:

o Als een leerling een deadline mist, is artikel 7 van het examenreglement van kracht.

o Als een docent door omstandigheden een deadline uit het PTA niet haalt, dan overlegt hij /zij dit met de teamleider en eventueel de examensecretaris. In overleg wordt dan een nieuwe planning afgesproken.

o Het schuiven met een deadline voor een hele klas zullen we zo veel mogelijk willen voorkomen, tenzij de planning (wegens omstandigheden) ondoenlijk blijkt. Dit kan alleen in overleg met de examensecretaris geschieden en leerlingen en ouder(s)/verzorgers(s) moeten er mee instemmen.

Mocht je vragen hebben over het PTA, dan kun je contact opnemen met je coach of teamleider.

Wij wensen je een succesvol en plezierig leerjaar toe.

Warffum, 30 september 2024

Nederlandse taal en literatuur Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij gedocumenteerd schrijven mag een woordenboek worden gebruikt. Bij de andere toetsen mogen geen hulpmiddelen worden gebruikt. Leerlingen die in vwo 5 instromen, doen een vervangende opdracht voor het MEP.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	II	2	n.v.t.	SE-PO	Mondeling en schriftelijk	Debatteren volgens het Model European Parliament. Het cijfer bestaat uit het gemiddelde van het debat in de klas, het debat in de aula, de commissie-vergadering en de ingeleverde samenvattingen.	B, A3		Tijdens de MEP-dagen en de lessen in periode 2	N	
A5	I	2	120	SE-toets	Schriftelijk	Retorica (debattheorie met stijffiguren en beeldspraak uit de reader, argumentatietheorie uit Kern en drogredenen uit Kern - hoofdstuk 19 tot en met 23)	A1, A2		TW 1	J	
A5	III	2	120	SE-toets	Schriftelijk	Literatuurgeschiedenis: een schriftelijke toets over de naoorlogse literatuur. Je leest van W.F. Hermans, Gerard van het Reve, Harry Mulisch, Jan Wolkers of Hella S. Haasse in totaal twee boeken. De informatie komt uit de reader en uit Kern hoofdstuk 24 en 25.	E2, E3		TW 3	J	

Handelingsdelen

leerjr.	periode	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	beoordeling
A4	IV	SE-HD	Schriftelijk	Reflectie op je literaturofficer van dit schooljaar. Het leesdossier bestaat uit drie boeken en daarnaast wordt er één boek gelezen dat aansluit bij het project omtrent de middeleeuwen	E1, E2, E3	14 juni 2024	O / V / G

Engelse taal en literatuur Atheneum 2023-2026

Algemeen

Het schoolexamen bestaat uit 4 onderdelen, te weten: Spreek- en gespreksvaardigheid, Schrijfvaardigheid, Kijk- en luistervaardigheid en Literatuur. Eén onderdeel van literatuur wordt afgerond in A5, de rest wordt afgetoetst in A6. Subdomein F is verwerkt in het LOB-programma. Bij elk SE mogen de standaardhulpmiddelen worden gebruikt.

Schriftelijke examens & PO's

leerj.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	III	2	60	SE-toets	Schriftelijk	Literatuur: literaire ontwikkeling, literaire begrippen en literatuurgeschiedenis.	E1, E2, E3		TW 3	J	

Frans taal en literatuur Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij de leesvaardigheidstoetsen mag een woordenboek worden gebruikt. Bij de overige toetsen mogen geen hulpmiddelen worden gebruikt. Domein F is verwerkt in het LOB-programma

Schriftelijke examens & PO's

leerj.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	IV	2	60	SE-toets	Schriftelijk	Literaire begrippen en literatuurgeschiedenis	E2, E3		TW 4	N	

Duitse taal en literatuur Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij leesvaardigheid (subdomein A) mag een woordenboek D-N worden gebruikt. Bij schrijfvaardigheid (domein D) mag een woordenboek D-N en N-D gebruikt worden. Subdomein F is verwerkt in het LOB-programma.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	IV	2	60	SE-toets	Schriftelijk	Literaire begrippen en literatuurgeschiedenis	E2, E3		TW 4	J	

maatschappijleer Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij maatschappijleer komen de volgende vier thema's aan bod: de pluriforme samenleving, de rechtsstaat, de parlementaire democratie en de verzorgingsstaat.
Het gemiddelde van maatschappijleer maakt deel uit van het combinatiecijfer.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	doelstellingen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	I	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk verslag	Onderzoek en verslag over de geschiedenis, grondrechten en praktijk van de pluriforme samenleving; alsmede internationale vergelijking en organisaties.	A1 & A2, E1 t/m E4	8 november 2024		N	
A5	II	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk verslag	Onderzoek en verslag over het beginsel, praktijk, vrijheidsplichten en rechten van de rechtsstaat; alsmede internationale vergelijking en organisaties.	A1 & A2, B1 t/m B3	17 januari 2025		N	
A5	III	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk verslag	Onderzoek en verslag over de structuur, praktijk, politieke rechten van de (parlementaire) democratie; alsmede internationale vergelijking organisaties.	A1 & A2, C1 t/m C3	14 maart 2025		N	
A5	IV	1	n.v.t.	SE-PO	Presentatie	Presentatie over de structuur, praktijk, politieke rechten van de (parlementaire) democratie; alsmede internationale vergelijking organisaties.	A1 & A2, C1 t/m C3	Week 12 & 13		N	
A5	IV	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk verslag	Onderzoek en verslag over de geschiedenis, kenmerken, praktijk en sociale rechten en plichten van de verzorgingsstaat; alsmede internationale vergelijking en organisaties.	A1 & A2, D1 t/m D4	6 juni 2025		N	

lichamelijke opvoeding Atheneum 2023-2026

Algemeen

Voor LO is het mogelijk dat bij uitzondering een onderdeel in een andere periode beoordeeld wordt dan in het PTA beschreven staat. Dit in verband met het weer en/of de zaalindeling. Herkansingen worden afgenomen middels een praktijkafname of een theoretische vervangende opdracht en/of een extra taak tijdens een sportdag.

Handelingsdelen

leerjr.	periode	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	beoordeling
A4	II	SE-HD	Praktijk	Terugslagspel: badminton	A, B, C	1 maart 2024	O/V/G
A4	II	SE-HD	Praktijk	Volleytoernooi	A, B, C	1 maart 2024	O/V/G
A4	II	SE-HD	Praktijk	Fittest	D	1 maart 2024	O/V/G
A4	IV	SE-HD	Praktijk	Toernooi met keuze uit verschillende sporten	A, B, C	20 juni 2024	O/V/G
A5	I t/m IV	SE-HD	Praktijk	Zelf lesgeven	C, E	20 juni 2025	O/V/G
A5	I t/m IV	SE-HD	Praktijk	Verslag topsportwedstrijd	C, E	20 juni 2025	O/V/G
A5	I	SE-HD	Praktijk	Atletiek (loop- en/of werpnummer)	A, B, C	9 november 2024	O/V/G
A5	II	SE-HD	Praktijk	Volleytoernooi	A, B, C	1 maart 2025	O/V/G
A5	IV	SE-HD	Praktijk	Slag en toospelen (honkbal)	A, B, C	20 juni 2025	O/V/G
A5	IV	SE-HD	Praktijk	Toernooi met keuze uit verschillende sporten	A, B, C	20 juni 2025	O/V/G

culturele en kunstzinnige vorming Atheneum 2023-2026

Algemeen

Alle onderdelen moeten digitaal én op papier ingeleverd worden. De digitale versie moet vóór de deadline zijn ingeleverd. De papieren versie moet uiterlijk de eerstvolgende les na de deadline worden ingeleverd.

Schriftelijke examens & PO's

leerlr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domijnen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	I	2	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Culturele activiteit 1: verslag dans gebruikmakend van een dimensie naar keuze	A1, A2, B3, B4, C5, C6, C7, C8, D9, D10, D11	13 oktober 2023		N	
A4	II	1	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Culturele activiteit 2: verslag theater gebruikmakend van een dimensie naar keuze	A1, A2, B3, B4, C5, C6, C7, C8, D9, D10, D11	8 december 2023		N	
A4	II	2	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	culturele activiteit 3: verslag film gebruikmakend van een dimensie naar keuze	A1, A2, B3, B4, C5, C6, C7, C8, D9, D10, D11	12 januari 2024		N	
A4	III	2	n.v.t.	SE-PO	praktisch (groepsopdracht)	Verbeelding van de gemaakte fotocollage d.m.v. een bedacht scenario, script en storyboard en gemonteerde film, gebruikmakend van de 6 kenmerken van film	C5, C6, D9	22 maart 2024		N	
A4	IV	3	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk (in tweetallen)	Culturele activiteit 4: onderzoek architectuur gebruikmakend van de drie onderzoeksmethodes. Stap 1: onderwerp kiezen aan de hand van 4 zelfbeschreven kenmerken, stap 2: onderzoeksvraag met 3 deelvragen formuleren, stap 3 geschikte onderzoeksmethode(s) kiezen, stap 4 verzamelen van relevante bronnen, stap 5 analyseren van gevonden bronnen	C5, C6, C7, C8, D9, D10, D11	12 juni 2024		N	
A5	II	4	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Onderzoek: stap 1 t/m 6 +8	B3, B4, C5, C6, C7	25 november 2024		N	
A5	II	1	n.v.t.	SE-PO	gefilmd presentatie Stap 7 onderzoek	Onderzoek: stap 7 - gefilmde presentatie waarbij alle stappen aan bod komen	A2, C8, D9, D10	2 december 2024		N	
A5	II	2	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Reflectieverslag 2	C7, C8 en D9	13 december 2024		N	
A5	II	3	n.v.t.	SE-PO	praktisch en schriftelijk	Kunstzinnige verbeelding met schriftelijke verantwoording	D10 en D11	20 januari 2025		N	

Handelingsdelen

leerlr.	periode	type	afname	omschrijving	domijnen	inleverdatum	beoordeling
A4	I	SE-HD	schriftelijk	Kunstaubiografie deel 1	A1, A2	15 september 2023	
A4	I	SE-HD	schriftelijk	Fotocollage eigen culturele omgeving	B4, C5	3 november 2023	

S&S - Science and Society - Atheneum 2023-2026

Algemeen

Beoordeling geschiedt niet op basis van schriftelijke toetsen, maar op gemaakte opdrachten. Opdrachten worden beoordeeld met een cijfer. Per periode wordt a.d.h.v. het gemiddelde een O (< 5,5 onvoldoende), V (5,5 - 7,5 voldoende) of G (> 7,5 goed) toegekent. Het gemiddelde van de beschreven opdrachten moet per module een voldoende zijn voor de overgang naar atheneum 5. Indien een O is behaald voor een module, dient de leerling een opdracht aan te passen of een vervangende opdracht te maken. Aan het eind van het jaar wordt een gemiddelde eindbeoordeling toegekend aan de hand van onderstaand schema.

$$4 \times V = V$$

$$3 \times V + 1 \times G = V$$

$$2 \times V + 2 \times G = G$$

$$1 \times V + 3 \times G = G$$

$$4 \times G = G$$

Handelingsdelen

leerjr.	periode	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	beoordeling
A4	I	SE-HD	Schriftelijk en mondeling	Module 1: Wetenschap & Gezondheid		24 november 2023	O / V / G
A4	II	SE-HD	Schriftelijk en mondeling	Module 2: DNA		24 januari 2024	O / V / G
A4	III	SE-HD	Schriftelijk en mondeling	Module 3: Mens en Aarde		28 maart 2024	O / V / G
A4	IV	SE-HD	Schriftelijk en mondeling	Module 4: Technologie		20 juni 2024	O / V / G

wiskunde A Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij alle toetsen mogen de standaardhulpmiddelen worden gebruikt. De vaardigheden zoals genoemd bij domein A met subdomeinen A1, A2 en A3, worden getoetst in alle SE's.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	II	1	60	SE-toets	Schriftelijk	Keuzeonderwerp	F		TW 2	N	
A5	III	3	120	SE-toets	Schriftelijk	Kansrekening en statistiek (H6, 9 & 11)	D1, E2, E3, E6		TW 3	J	
A5	IV	3	120	SE-toets	Schriftelijk	Machtsverbanden (H5); Differentiaalrekening (H8) en Exponenten en logaritmen (H10)	D2, D3		TW 4	J	

wiskunde B Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij alle toetsen mogen de standaardhulpmiddelen worden gebruikt. De vaardigheden zoals genoemd bij domein A met subdomeinen A1, A2 en A3, worden getoetst in alle SE's.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	II	3	120	SE-toets	schriftelijk	Machten, exponenten en logaritmen; Differentiaalrekening; Exponentiele en logaritmische functies (H5, 6 & 9)	C2, B2, B3, B4, B5		TW 2	J	
A5	IV	3	120	SE-toets	schriftelijk	Meetkunde met coördinaten, Meetkunde met vectoren Integraalrekening (H7, 10 & 11)	E2, E3, E4, C3, D		TW 4	J	

wiskunde C Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij alle toetsen mogen de standaardhulpmiddelen worden gebruikt. De vaardigheden zoals genoemd bij domein A met subdomeinen A1, A2 en A3, worden getoetst in alle SE's.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	II	1	60	SE-toets	Schriftelijk	Keuzeonderwerp	H		TW 2	N	
A5	III	3	120	SE-toets	Schriftelijk	Kansrekening en Logisch redeneren (H6, 9 & 11)	E4, E5		TW 3	J	
A5	IV	3	120	SE-toets	Schriftelijk	Machtsverbanden (H5), Meetkunde (H8) en Exponenten en logaritmen (H10)	F, G		TW 4	J	

wiskunde D Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij alle toetsen mogen de standaardhulpmiddelen worden gebruikt. De vaardigheden zoals genoemd bij domein A met subdomeinen A1, A2 en A3, worden getoetst in alle SE's.

Schriftelijke examens & PO's

leerlr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	II	3	165	SE-toets	Schriftelijk	Combinatoriek (H1), Vectoren (H8), Kansberekening (H3)	B1, B2, D3				
A4	IV	3	165	SE-toets	Schriftelijk	Bewijzen, Kansrekening, Regressie	B3, B6, D1				
A5	I	1	60	SE-toets	Schriftelijk	SE deel a: Discrete wiskunde (H2)	C1, C3		TW 1	J	
A5	II	1	45	SE-toets	Schriftelijk	SE deel b: Meetkundige plaatsen (H9)	D1		Tijdens periode 2	J	
A5	II	1	60	SE-toets	Schriftelijk	SE deel c: Discrete dynamische modellen (H8)	C1, C3		TW 2	J	
A5	III	1	60	SE-toets	Schriftelijk	SE deel a: Matrices (H4)	D1, D4		TW 3	J	
A5	IV	1	45	SE-toets	Schriftelijk	SE deel b: Lineaire algebra (H11)	G		Tijdens periode 4	J	
A5	IV	1	60	SE-toets	Schriftelijk	SE deel c: Kegelsneden (H13)	D2		TW 4	J	

natuurkunde Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij elke toets mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen worden gebruikt.
 Alle voorgaande stof wordt bekend geacht.
 Domein A komt bij elke toets aan bod

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	II	2	135	SE-PO	Praktisch	Technisch ontwerpen	I3			N	
A5	III	2	300	SE-PO	Praktisch	Individueel practicum	I1	29 maart 2025		N	
A5	III	3	90	SE-toets	Schriftelijk	Relativiteitstheorie (Keuzekatern 4)	F2		TW3	J	

scheikunde Atheneum 2023-2026

Algemeen

De subdomeinen A1 t/m A15 kunnen bij elk SE-onderdeel getoetst worden.
Bij elke toets mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen worden gebruikt.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	II	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Onderzoek, zoals zuur/base-titratie, redoxtitratie of UV/Vis-spectroscopie, waarbij er zelfstandig, veilig en nauwkeurig met voor deze techniek relevant instrumentarium kan worden gewerkt	C1 - C3, D1, D2, D3, E1, E5, F4	11 januari 2025		N	

biologie Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij alle toetsen en schoolexamens gebruik je het boekje BINAS. Dit boekje moet je altijd zelf meenemen. Bij alle toetsen mag je gebruik maken van een niet-grafische rekenmachine.
De domeinen A1 t/m A4, A6, A7, A10, A15 en A16 kunnen in alle SE's getoetst worden

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	IV	3	90	SE-toets	Schriftelijk	Bloedsomloop, Voeding en vertering, Regeling intern milieu, Hormonen, Zenuwstelsel, Waarnemen, Afweer (H10 t/m H16)	A11, A14, B2, B3.1, B3.3-3.6, B4, B5, B6, B7, D1, D2		TW 4	J	

natuur, leven en technologie Atheneum 2023-2026

Algemeen

Voor het vak NLT zijn verschillende vakexcursies. Als je kiest voor dit Praktische vak, kies je voor excursies. De excursies zijn dus verplicht.
 Bij de toetsen mogen de standaard hulpmiddelen worden gebruikt, zoals toegestaan bij biologie, scheikunde en natuurkunde. Dat betekent dat onder meer een Binas en een niet-grafische rekenmachine toegestaan zijn.
 Domein A (vaardigheden) kan in alle SE's getoetst worden.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	I	3	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Forensisch onderzoek	B1, B2, E2, F2	8 november 2023		N	
A4	II	3	90	SE-toets	Schriftelijk	Dynamisch modelleren (toets + Presentatie)	B1, B2, D1, F2		TW 3	N	
A4	IV	3	60	SE-toets	Schriftelijk	Klimaatverandering	B1, C1, C2		TW 4	N	
A5	I	3	60	SE-toets	Schriftelijk	Meten aan melkwegstelsels	B1, C1, F1		TW 1	N	
A5	II	3	60	SE-toets	Schriftelijk	Moleculaire gastronomie	B1, B2, E1, E2		TW 2	N	
A5	IV	3	60	SE-PO + SE-toets	Schriftelijk	Medicijnen: van molecuul tot mens	B1, B2, D1, D2	20 juni 2025	TW 4	N	

aardrijkskunde Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij toetsen mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen worden gebruikt. Gebruik van de Grote Bosatlas is afhankelijk van de toets.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	III	1	90	SE-toets	Schriftelijk	Arm en Rijk (alles). Kandidaten worden getoetst over: - de maatschappelijke aspecten van het mondiale verdelingsvraagstuk; - de relaties tussen het verdelingsvraagstuk en relevante natuurlijke factoren; - beleid dat raakt aan het mondiale verdelingsvraagstuk.	B2		TW 3	J	
A4	IV	1	90	SE-toets	Schriftelijk	Klimaatverandering (alles). Kandidaten worden getoetst over: - Klimaatverandering als natuurlijk vraagstuk; - Het klimaatvraagstuk als onderwerp van maatschappelijke discussies; - Klimaatbeleid als oplossing voor het klimaatvraagstuk op macroregionale schaal.	C2		TW 4	J	
A5	II	2	90	SE-toets	Schriftelijk	Systeem aarde (alles). Kandidaten worden getoetst over: - de aarde als een natuurlijk systeem; - veranderingen aan het aardoppervlak op verschillende ruimte- en tijdschalen; - de kenmerken van landschapszones op aarde en de veranderingen hierin; - de natuurlijke en landschappelijke kenmerken van fysisch-geografische macroregio's in onderlinge samenhang en in relatie tot de samenlevingen in betreffende macroregio's analyseren.	C1		TW2	J	
A5	IV	2	90	SE-toets	Schriftelijk	Wonen in NL (alles). Kandidaten worden getoetst over: - actuele vraagstukken van overstromingen en wateroverlast in Nederland; - actuele ruimtelijke en sociaaleconomische vraagstukken van stedelijke gebieden in Nederland; - en betreft daarbij toekomstplannen van de overheid en het perspectief van duurzame ontwikkeling.	E1, E2		TW4	J	
A5	IV	2	90	SE-PO	praktisch	PO Eigen omgeving. De kandidaat kan onderzoek doen naar de leefbaarheid en stedelijk beleid op wijk- en buurtniveau. In de stad Groningen (= de eigen omgeving). Eigen onderzoek opzetten, uitvoeren, presenteren en evalueren.	A1, A2 E1, E2	17 juni 2024	Tijdens periode 4	N	

geschiedenis Atheneum 2023-2026

Algemeen

*De kleur rood bevat domeinen die **verplicht** tot het School Examen behoren; de kleur blauw die **niet verplicht** tot het School Examen behoren

Bij het vak geschiedenis worden de volgende historische contexten voor het eindexamen gehanteerd:

- I. Stedelijke dynamiek in de lage landen: 1100 - 1700
  - II. Verlichting: 1600 - 1900
  - III. Duitsland in Europa: 1918 - 1991
  - IV. China van keizer tot kapitalisme: 1842 - 2001
- De volgende thema's komen zoveel mogelijk bij elk onderwerp aan bod:
- A. Sociale mobiliteit
  - B. Groningen (eigen leefomgeving)
  - C. Rechtsstaat
  - D. Religie
  - E. Kunst

Kenmerkende aspecten van alle onderwerpen worden getoetst op het eindexamen. Ze kunnen in elke toets teruggevraagd worden.

Schriftelijke examens & PO's

leerj.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	I	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk verslag + digitale tour	PO-SE Tijdvak 8-9 Onderzoek waarbij er in de eigen (nabije) omgeving onderzoek wordt gedaan naar restanten van de Industriële Revolutie. De informatie wordt verwerkt in een historisch verslag, waarna het wordt omgezet naar een historische tour/wandeling	A2, A4, A5, A6, A7 B8: TV 8 en 9	Vrijdag 29 november 2024		N	

economie Atheneum 2023-2026

Algemeen

De subdomeinen A1 t/m A4 (vaardigheden) kunnen bij elk SE-onderdeel getoetst worden. Bij toetsen mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen worden gebruikt.

Schriftelijke examens & PO's

leerj.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	III	1	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Experimenten. Gedragseconomie. Klassensituaties waarin economische situaties worden nagebootst.	A5, J, K	28 maart 2025		N	
A5	III	6	90	SE-toets	schriftelijk	Markresultaat en Overheidsinvloed + Marktgedrag + Vraag en Aanbod. Vraag en aanbod, kostenstructuur, marktstructuur, doelmatigheid en economische politiek, marktvormen, arbeidsmarkt.	D1 - D3, F2, H5		TW 3	J	

bedrijfseconomie Atheneum 2023-2026

Algemeen

De subdomeinen A1, A5 en A6 (vaardigheden) kunnen bij elk SE-onderdeel getoetst worden. Bij toetsen mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen worden gebruikt.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	I	4	90	SE-toets	Schriftelijk	Financiële levensloop H5, H6, H8 en H9 + herhaling: Onderneem 't Zelf, Financiële levensloop H1-H4 en H7, Marketing, Personeelsbeleid en interne organisatie. Persoonlijke financiële levensloop, marketingbeleid, doelmarketing, consumentenperspectief	B1 - B4, C1 - C2, D2, E1, E2, E3		TW 1	J	
A5	II	2	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	PO bizzgame (bedrijf runnen, samenwerken, beroepsoriëntatie) + cases 7.1, 7.2 en 8.1, financiële zelfredzaamheid over beleggen, investeren en schenken + voorbereiden en verwerken excursie.	A2 - A4, H	23 januari 2025		N	

kunst (algemeen) Atheneum 2023-2026

Algemeen

--

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	III	2	90	SE-toets	Schriftelijk	Cultuur van de kerk in de elfde t/m veertiende eeuw. Hst. 2 de Bespiegeling	A, B1 t/m B6		TW 3	J	
A5	IV	2	90	SE-toets	Schriftelijk	Burgelijke cultuur in de 17e eeuw in Nederland	A, B1 t/m B6		TW 4	J	

kunst (beeldende vormgeving) Atheneum 2023-2026

Algemeen

--

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	I	2	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Werkproces teken naar waarneming	B	5 oktober 2023		N	
A4	I	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Werkproces schetsboek 1: 30 tekeningen naar waarneming van ruimtelijke vormen	B	8 november 2023		N	
A4	II	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Werkproces boetseren naar waarneming	B	1 december 2023		N	
A4	II	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Werkproces schetsboek 2: 30 tekeningen naar waarneming van organische vormen, met beeldaspect plasticiteit en schaduwwerking	B	19 januari 2024		N	
A4	II	2	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Werkstuk + werkproces schilderen	A2, B	24 januari 2024		N	
A4	III	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Werkproces schetsboek 3: verbeeldingen van eigen ideeën samenhangend met het thema van de 2D-3D opdracht met beeldaspect kleurgebruik en ruimtesuggestie	B	3 mei 2024		N	
A4	III	3	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Werkstuk + werkproces 2 of 3D thema-opdracht	A2, A3, B	22 maart 2024		N	
A4	IV	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Werkproces schetsboek 4: 30 tekeningen in het thema van de langste dag met toepassing van verschillende standpunten	B	19 juni 2024		N	
A4	IV	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Werkstuk + werkproces Project 'De Langste Dag'	B	26 juni 2024		N	
A5	I	2	1440	SE-PO	n.n.t.b.	24 uur project in samenwerking met de andere disciplines komen tot een voorstelling. Proces en Werkstuk	A2, A3, B4	10 & 11 oktober 2024		N	
A5	I	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Beeldanalyse gemaakt n.a.v keuze uit door docent aangeboden selectie van kunstwerken	A1	8 november 2024		N	
A5	II	2	n.v.t.	SE-PO	n.n.t.b.	Dagopdracht: In 8 uren vanuit keuzeopdracht naar een beeldend eindwerkstuk.	A1, B4	week 47		N	
A5	II	3	60	SE-toets	Schriftelijk	Vaktheorie: beeldende begrippen (kunstbeschouwing)	A1	TW 2		J	
A5	II	4	n.v.t.	SE-PO	n.n.t.b.	N.a.v. gemaakte beeldanalyse van autonoom kunstenaar een parodie of een werk in de geest van die kunstenaar.	A2, A3, B4	7 februari 2025		N	
A5	III	2	n.v.t.	SE-PO	n.n.t.b.	1 Werkstuk + werkproces een toegepast werk ontwerpen en een prototype maken.	A2, A3, B4	1 april 2025		N	

kunst (muziek) Atheneum 2023-2026

Algemeen

--

Schriftelijke examens & PO's

leerlr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	I	1	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Bandtoets 1 (individuele beoordeling) popmuziek	A3, B1, B2		Tijdens p1	N	
A4	I	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Bandtoets 2 (individuele beoordeling) keuze uit: Gospel, Blues,	A2, A3, B1, B2		Tijdens p1	N	
A4	II	2	n.v.t.	SE-PO	Mondeling	Solfège/koor + Algemene Muziekleer	A1, B1	TW 2 in lokaal 29 + eigen docent a		N	
A4	II	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Bandtoets 3 (individuele beoordeling) keuze uit: Rock n roll, Reggae	A1, B1, B2		Tijdens p2	N	
A4	III	1	n.v.t.	SE-PO	Presentatie	Bandtoets 4 (individuele beoordeling)	A2, A3, B1, B2		Tijdens p3	N	
A4	III	1	n.v.t.	SE-PO	Presentatie	Bandmiddag 5 nummers	A2, A3, B1, B2		Tijdens p3	N	
A4	IV	4	n.v.t.	SE-PO	Presentatie	De langste dag	B1, B2		45470	N	
A5	I	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	24 hours project	B1, B2		Tijdens p1	N	
A5	I	2	n.v.t.	SE-toets	mondeling	Solfège/koor + Algemene Muziekleer	A1, B1		Tijdens p2	N	
A5	I	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	PO Popmuziek lied eigen keuze individueel	A2, A3, B1		Tijdens p1	N	
A5	II	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Jazzrepertoire	A1, B1, B2		Tijdens p2	N	
A5	III	1	n.v.t.	SE-PO	presentatie	PQ improvisatie jazz	A1, A3, B1, B2		Tijdens p3	N	
A5	III	5	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Praktijkexamen	B1, B2		Tijdens p3	N	

kunst (drama) Atheneum 2023-2026

Algemeen

--

Schriftelijke examens & PO's

leerj.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	II	4	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Improvisatie: De vloer op (sociale maatschappelijke vraagstukken)	B, C		22 november 2023	N	
A4	III	4	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Wereldtheater (fysiek en verbaal)	A, B	15 februari 2024		N	
A4	IV	4	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Noordpolderzijl	B			N	
A5	I	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	24 hour project: De leerlingen bedenken, maken en spelen vakoverstijgend met beeldend en	A1, B1, B2, B3	n.v.t.	10 oktober 2024 en 11 oktober 2024	N	
A5	II	2	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Voorstellingsanalyse Jongehartenfestival	A1, A2, A3	6 december 2024	20 of 21 november	N	
A5	II	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Regieproject - scenestudie	A1, B2, B2	20 december 2024		N	
A5	II	2	120	SE-toets	schriftelijk	Beschouwen theaterbetekenis / orientatie op studie en beroep	A1, A2, A3, C		TW 2	J	
A5	III	4	n.v.t.	SE-PO	presentatie en schriftelijk	Eindvoorstelling met reflectie	A, B	Reflectie: 4-april-2025	1 april 2025	N	

Latijnse taal en cultuur Atheneum 2023-2026

Algemeen

Bij de SE-toetsen van 120 minuten mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen gebruikt worden. Bij het mondeling mogen geen hulpmiddelen gebruikt worden.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	I	1	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	PO Grammaticale analyse, commentaar en literaire vertaling H10 Rome	A1, A2, E	20 november 2024		N	
A5	II	2	120	SE-toets	schriftelijk	Epos: H9 Vergilius	A1, B3, B4, C5, C6, E		TW 2	J	
A5	III	1	30	SE-toets	mondeling	Epos: H8 Ovidius	A1, A2, B3, B4, C5, C6, E		TW 3	N	
A5	IV	2	120	SE-toets	schriftelijk	Retorica: H15 Cicero	A1, B3, C5, D, E		TW 4	J	

LOB (Loopbaanoriëntatie en -begeleiding) 2023-2026

Algemeen

De studiecoach begeleidt het keuzeproces van de leerlingen in de eerste lijn. De decaan ondersteunt daarbij in tweede lijn. Om de leerlingen verder te ondersteunen in hun keuzeproces worden verschillende activiteiten georganiseerd op of door school. Leerlingen worden geacht ook zelf activiteiten te plannen. In klas vijf worden er drie activiteiten ondernomen. De leerling mag ervoor kiezen om deel te nemen aan de activiteiten die door school worden georganiseerd, zoals de LOB-middag. Als een leerling ervoor kiest om hieraan niet deel te nemen, dan moet de leerling zelf activiteiten plannen en ondernemen. Er wordt gewerkt met de methode 'Droomloopbaan' waarin leerlingen verslag doen van hun activiteiten en een persoonlijk portfolio opbouwen.

Handelingsdelen

leerlr.	periode	type	afname	omschrijving	domijnen	inleverdatum	beoordeling
A4	IV	SE-HD	Schriftelijk	Minimaal drie eigen LOB-activiteiten ondernomen en vastgelegd in Droomloopbaan. Daarnaast gaan we met de leerlingen uit vwo 4 naar de College Carrousel van de RUG en naar de LOB-middag op school.	F	14 juni 2024	J / N
A4	IV	SE-HD	Schriftelijk	Droomloopbaan programma voor klas vier afgerond. Dit houdt in dat je de studiekeuzetest invult, de persoonlijkheidsmeter invult, je cv en portfolio hebt aangemaakt en bijgewerkt en dat je de ondernomen activiteiten vastlegt.	F	14 juni 2024	J / N
A5	IV	SE-HD	Schriftelijk	Magister stappenplan vwo 5: je portfolio / cv up-to-date maken, een studiekeuzetest en eventuele extra opdrachten naar keuze.	F	13 juni 2025	J / N
A5	IV	SE-HD	Schriftelijk	LOB-verslagen in Magister: je legt minimaal drie activiteiten vast in Magister. Deze organiseer en plan je zelf. Je mag deelnemen aan de door school georganiseerde activiteiten, zoals de LOB-middag. Je mag ook zelf activiteiten kiezen, denk aan een open dag, meeloopdag, webklas, beroepenvoorlichting, etc.	F	13 juni 2025	J / N